

Gemeente Hillegom
Postbus 32
2180 AA HILLEGOM

Per e-mail verzonden

Onderwerp: Gevolgen NAVO-top voor ondernemers | Oproep tot compensatie

Zeist, 27 mei 2025

Geachte raadsleden,

In een tijd van geopolitieke onzekerheid, met oplopende spanningen aan de oostgrens van Europa en een onvoorspelbare koers van de Verenigde Staten, is het van groot belang dat internationale samenwerking binnen het NAVO-verband goed functioneert. De NAVO-top die op 24 en 25 juni in Den Haag plaatsvindt, is in dat licht een belangrijk moment voor onze internationale positie.

Tegelijkertijd kent dit evenement ook een keerzijde. De top brengt ingrijpende maatregelen met zich mee die rechtstreeks van invloed zijn op ondernemers in ook uw gemeente. Verplichte sluitingen, verscherpte toegangsbeperkingen, verminderde bereikbaarheid en het annuleren van evenementen leiden tot directe omzetschade voor winkels. De vaste kosten zoals personeelslasten, huur en energie lopen echter onverminderd door.

Onze leden, aangesloten bij Koninklijke INretail, ervaren nu al de negatieve effecten van de voorbereidende werkzaamheden in aanloop naar de top. Zo zien ondernemers in bijvoorbeeld Den Haag de bezoekersaantallen teruglopen als effect van communicatie die oproept om Den Haag tijdens de NAVO-top te vermijden.

De ervaring met eerdere internationale toppen, zoals de Nuclear Security Summit in 2014, heeft geleerd dat ondernemers nauwelijks, of pas na veel juridische strijd, gecompenseerd zijn voor geleden omzetschade. Het huidige systeem van nadeelcompensatie is complex, traag en weinig empathisch voor ondernemers die al jaren bijdragen aan de lokale leefbaarheid en levendigheid. Zoals Peter van Heerwaarden, projectleider voor de NAVO-top vanuit de gemeente Den Haag terecht stelde in de Volkskrant van 11 maart 2025: "De kosten zijn hard en de baten zijn zacht."

Ruimhartige en daadkrachtige steun

Ondernemers krijgen zoals geschreven te maken met: verplichte sluiting van één of meer dagen, beperkte toegang voor klanten, leveranciers en personeel, omzetverlies door wegblijvende klanten en toeristen. Daar tegenover staan vaste kosten zoals huur, personeel en voorraad. Zonder adequate compensatie dragen zij de financiële lasten van deze NAVO-top.

Koninklijke INretail doet daarom een dringende oproep aan u om ruimhartig en daadkrachtig te handelen. Voor een kortdurend, maar intens veiligheidsmoment zoals de NAVO-top vragen wij u om een gerichte forfaitaire regeling voor deze periode op te zetten.

Ondernemers ontvangen dan een vast bedrag van bijvoorbeeld € 1.000,- oplopend tot een hoger bedrag bij zwaardere en langduriger hinder. Dit is niet alleen praktisch, maar ook rechtvaardig.

Met een forfaitaire regeling zorgen we voor snelle uitvoerbaarheid, voorspelbare kosten en een rechtvaardig signaal. Deze aanpak is redelijk, uitvoerbaar en maatschappelijk verdedigbaar. Als overheid kunnen we zo duidelijk maken dat nationale veiligheid niet ten koste hoeft te gaan van lokale ondernemers.

De forfaitaire regeling voorkomt problemen zoals die met de nadeelcompensatie. Het risico is reëel dat de juridische kosten die de gemeente maakt om ondernemers geen geld te hoeven uitkeren, hoger zijn dan de gevraagde compensatie. Ondernemers die meer schade ondervinden dan de forfaitaire tegemoetkoming, moeten echter de kans krijgen dat hogere bedrag alsnog via de nadeelcompensatie te ontvangen. Onze oproep is om in dit geval de regeling te versimpelen.

Uw middenstand is van structurele waarde voor uw gemeente, zowel economisch, sociaal als cultureel. Dat mag in het geweld van de wereldwijde geopolitiek belangen niet vergeten en zeker niet veronachtzaamd worden.

Wij vertrouwen op uw bestuurlijke verantwoordelijkheid om in deze situatie op korte termijn tot een passende oplossing te komen die recht doet aan de positie van uw ondernemers.

Uiteraard lichten wij deze brief, onze argumenten en motivatie graag toe.

Met hartelijke groet,

Jeroen van Dijken
Directeur belangen en beleid